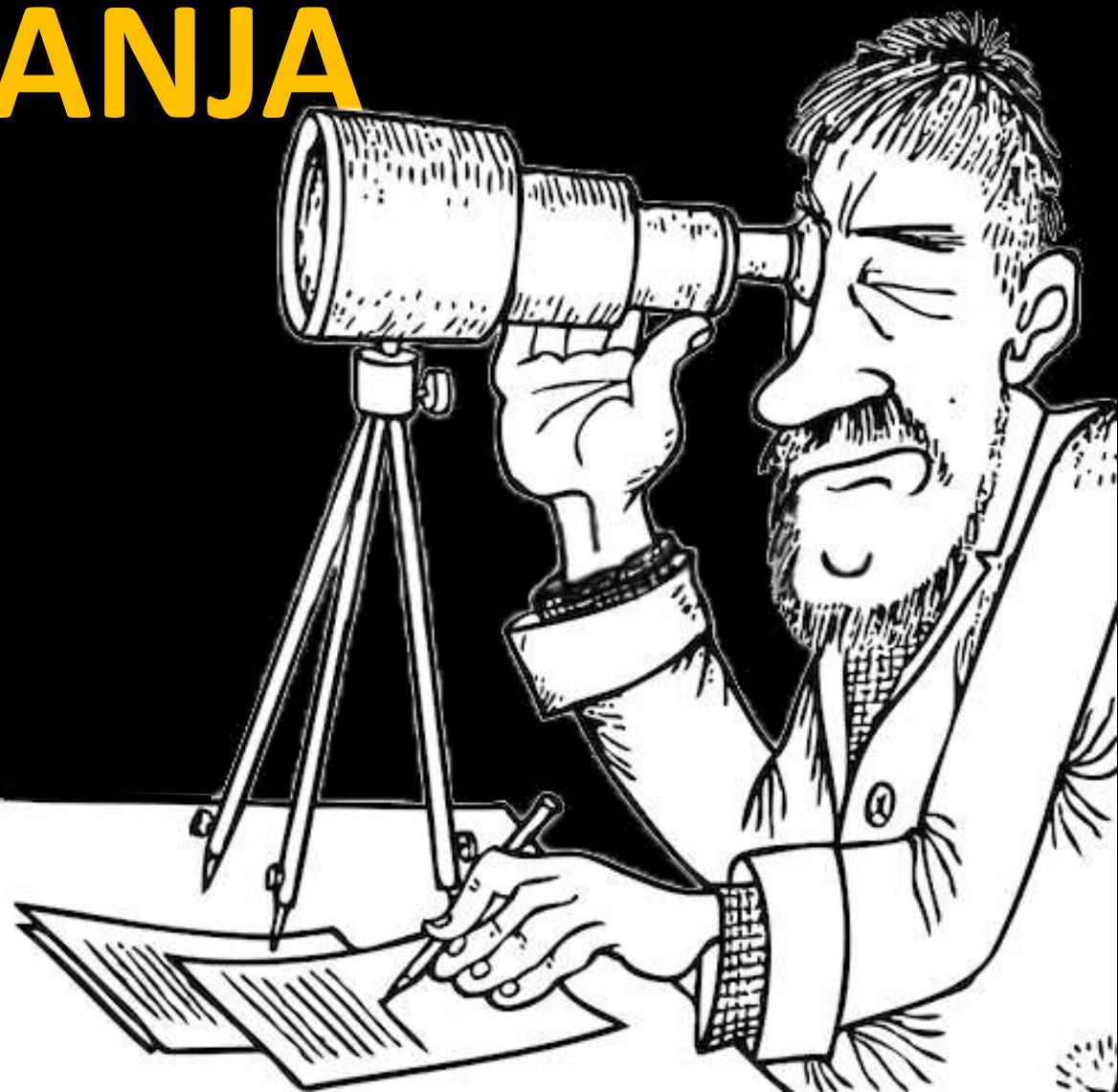

ZNANOST, METODE ISTRAŽIVANJA I TEORIJE

ETOS ZNANOSTI

- **ETOS ZNANOSTI** – **skup vrijednosti i normi** koje su **obvezujuće** za svakoga tko se bavi znanosću
 - to su zabrane, preporuke i dopuštenja moralnog karaktera

ETOS ZNANOSTI

skup normi kojih se znanstvenik treba pridržavati:

(*skupovi normi koji osiguravaju znanosti autonomiju i čistoću te su moralno obvezujuće za znanstvenike*)

1. UNIVERZALIZAM – vrednovanje znanstvenih ideja po

PEER REVIEW

impersonalnim kriterijima (objektivno)

2. ZAJEDNIŠTVO – **dijeljenje** svojih spoznaja s ostalim

ZNANSTVENI
KOMUNIZAM

znanstvenicima (*znanje je opće dobro a ne privatno vlasništvo*)

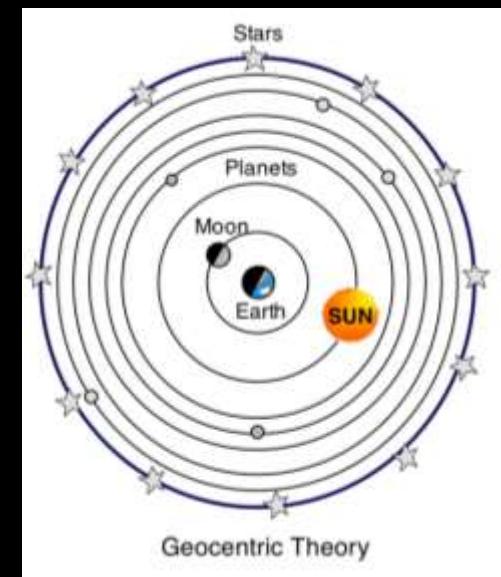
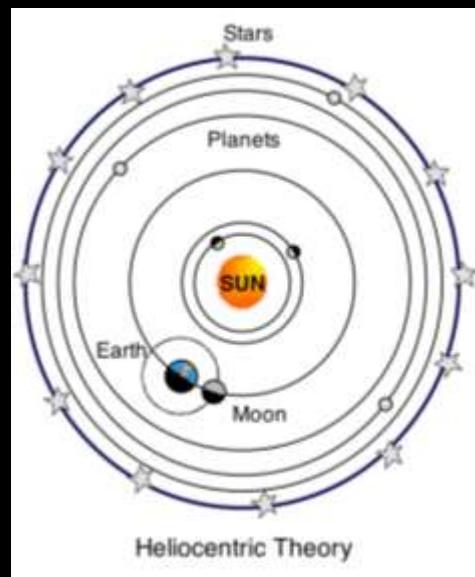
3. BEZINTERESNOST – znanstvenici moraju **težiti istini** a
ne bogatstvu, moći i slavi

4. ORGANIZIRANI SKEPTICIZAM – ništa se ne smije

uzimati “zdravo za gotovo” – **skepticizam i sumnja**

- **ZNANSTVENA PARADIGMA** – karakterističan pogled na svijet (*svjetonazor neke znanosti*)
- **ZNANSTVENA REVOLUCIJA** – s vremenom se propitkuje paradigma znanosti (zbog novih dokaza) pa dolazi do pojave **nove znanstvene paradigmе**

ZNANSTVENU REVOLUCIJU ČEŠĆE PRIHVAČAJU:

- mlađi znanstvenici
- oni koji su na početku karijere
- oni koji su na margini određene znanstvene discipline

METODE ISTRAŽIVANJA

- **ZNANSTVENO ISTRAŽIVANJE** – proces **prikupljanja** i **stjecanja** znanstvenih **spoznaja**
- razlikujemo tri tipa istraživanja:
 1. **TEORIJSKO** ISTRAŽIVANJE – daje **objašnjenje činjenica** i događaja te **njihovih međusobnih odnosa**
 2. **EMPIRIJSKO** ISTRAŽIVANJE – usredotočeno je na **opis i mjerjenje** pojedinih događaja i činjenica
 3. **METODOLOŠKO** ISTRAŽIVANJE – bavi se **samim istraživačkim postupkom** (*nastroji pronaći najbolje i najtočnije metode i tehnike istraživanja*)

OSNOVNI POJMOVI

KONCEPT – apstraktna ideja koja označava neki dio stvarnosti (*u idealnom i pojednostavljenom obliku*)

VARIJABLE – koncepti čije su vrijednosti promjenjive

TEORIJA – empirijski potvrđene generalizacije, povezane u logički organiziran **skup tvrdnji**

NEZAVISNA VARIJABLA – ona pojava koju smatramo **uzrokom**

ZAVISNA VARIJABLA – ona pojava koju smatramo **posljedicom**

GENERALIZACIJE – iskazi ili tvrdnje koje opisuju odnos između dva ili više koncepata

EMPIRIJSKA GENERALIZACIJA – tvrdnja o odnosu između koncepata koja se temelji na stvarnom opažanju

HIPOTEZA – generalizacije koje još nisu empirijski dokazane (prepostavke o povezanosti)

RADNA (NULLA ili POČETNA) HIPOTEZA – prva hipoteza od koje se polazi (od nje počinje istraživanje)

NEGATIVNA HIPOTEZA – kada se hipoteza postavi u niječnom obliku

UZROČNOST

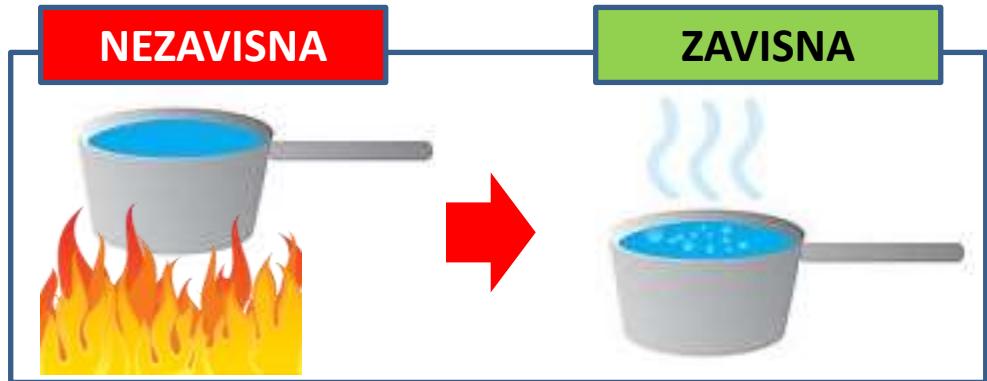
KORELACIJA

OSNOVNI POJMOVI

VARIJABLE – koncepti
čije su vrijednosti
promjenjive

NEZAVISNA VARIJABLA – ona pojava
koju smatramo uzrokom

ZAVISNA VARIJABLA –
ona pojava koju smatramo
posljedicom

GENERALIZACIJE – iskazi ili tvrdnje koje opisuju odnos između dva ili više koncepata

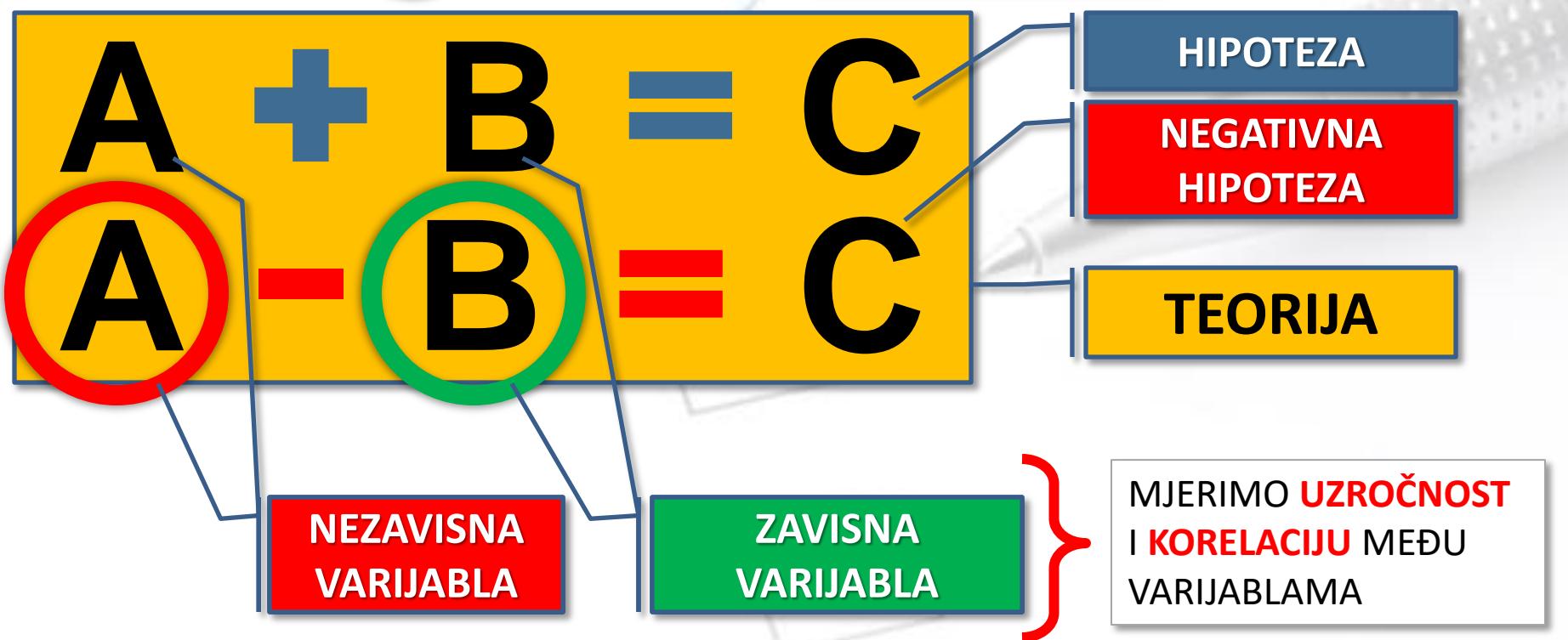
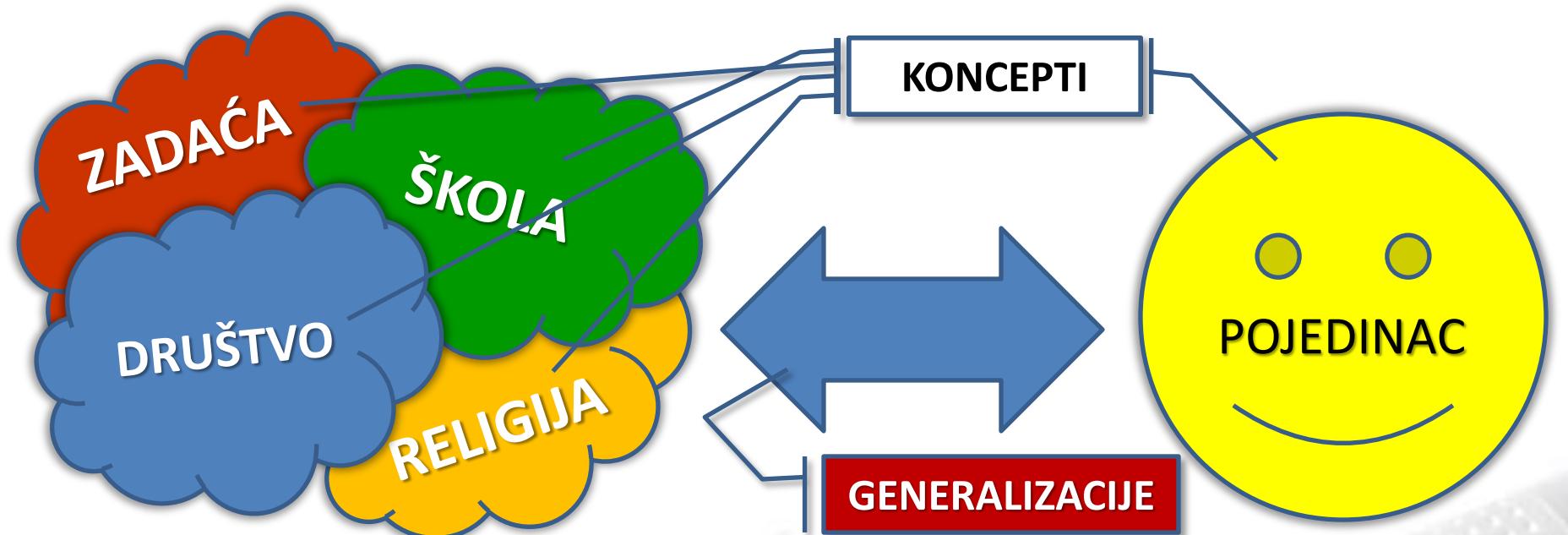
EMPIRIJSKA GENERALIZACIJA –
tvrdnja o odnosu
između koncepata koja se temelji na stvarnom
opažanju

HIPOTEZA –
generalizacije koje
još nisu empirijski
dokazane
(prepostavke o
povezanosti)

npr. **stopa nataliteta** u društvu
opada s porastom **razine
industrijalizacije**

npr. viši socioekonomski položaj žene (nezavisna varijabla) – niža stopa smrtnosti novorođenčadi (zavisna varijabla)

OSNOVNI POJMOVI

- **HIPOTEZA** – pretpostavka, nagađanje, zamisao rješenja koja *još nije provjerena*, ali postoji realna mogućnost da se potvrdi u istraživanju
 - predstavlja **približno predviđanje** koje služi kao početak nekog istraživanja
- **RADNA HIPOTEZA (NULLA ILI POČETNA)** – **prva hipoteza** od koje se polazi (*od nje počinje istraživanje*)
- **NEGATIVNA HIPOTEZA** – kad se **hipoteza** postavi **u niječnom obliku**

OSNOVNI POJMOVI

- **VARIJABLE** – koncepti (ideje) čije su **vrijednosti promjenjive**
 - *smisao znanstvenog istraživanja nalazi se u određivanju odnosa među varijablama*
- **NEZAVISNA** VARIJABLA – ona pojava koju smatramo **uzrokom**
- **ZAVISNA** VARIJABLA – ona pojava koju smatramo **posljedicom**

NEZAVISNA

ZAVISNA

npr. s povećanjem temperature vode, ubrzava se gibanje molekula u vodi

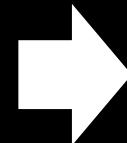
TEMPERATURA = NEZAVISNA VARIJABLA (uzrok)

GIBANJE MOLEKULA = ZAVISNA VARIJABLA (posljedica)

UZROČNOST / KORELACIJA

- **UZROČNOST (KAUZALNOST)** – promjena jedne varijable uzrokuje promjenu druge
- nekad promjena jedne varijable nije uzrok promjene druge (*iako je došlo do promjene u zavisnoj varijabli*)
 - npr: učestalost krađe automobila je veća za toplijeg vremena

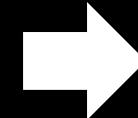
TEMPERATURA ZRAKA

KRAĐA AUTOMOBILA

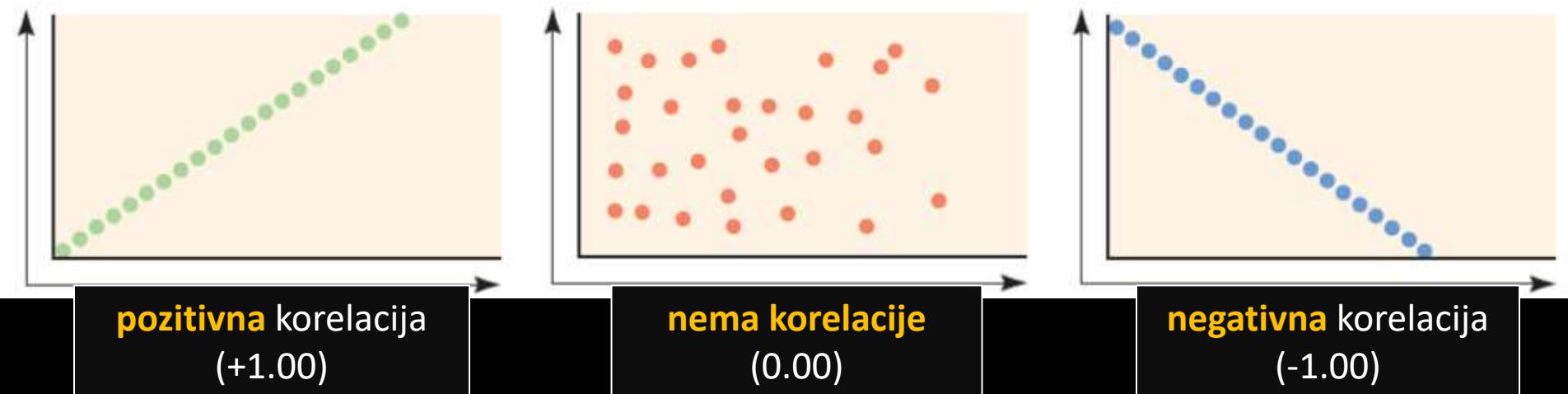
- **KORELACIJA** – odnos između dvije varijable koji se pravilno pojavljuje i koji kazuje da je promjena jedne varijable povezana s promjenama druge varijable (*nije uvijek slučaj*)
 - npr: broj smrtnih slučajeva u **bolnici** i kod **kuće**

BORAVAK U BOLNICI

VIŠA SMRTNOST

KORELACIJA

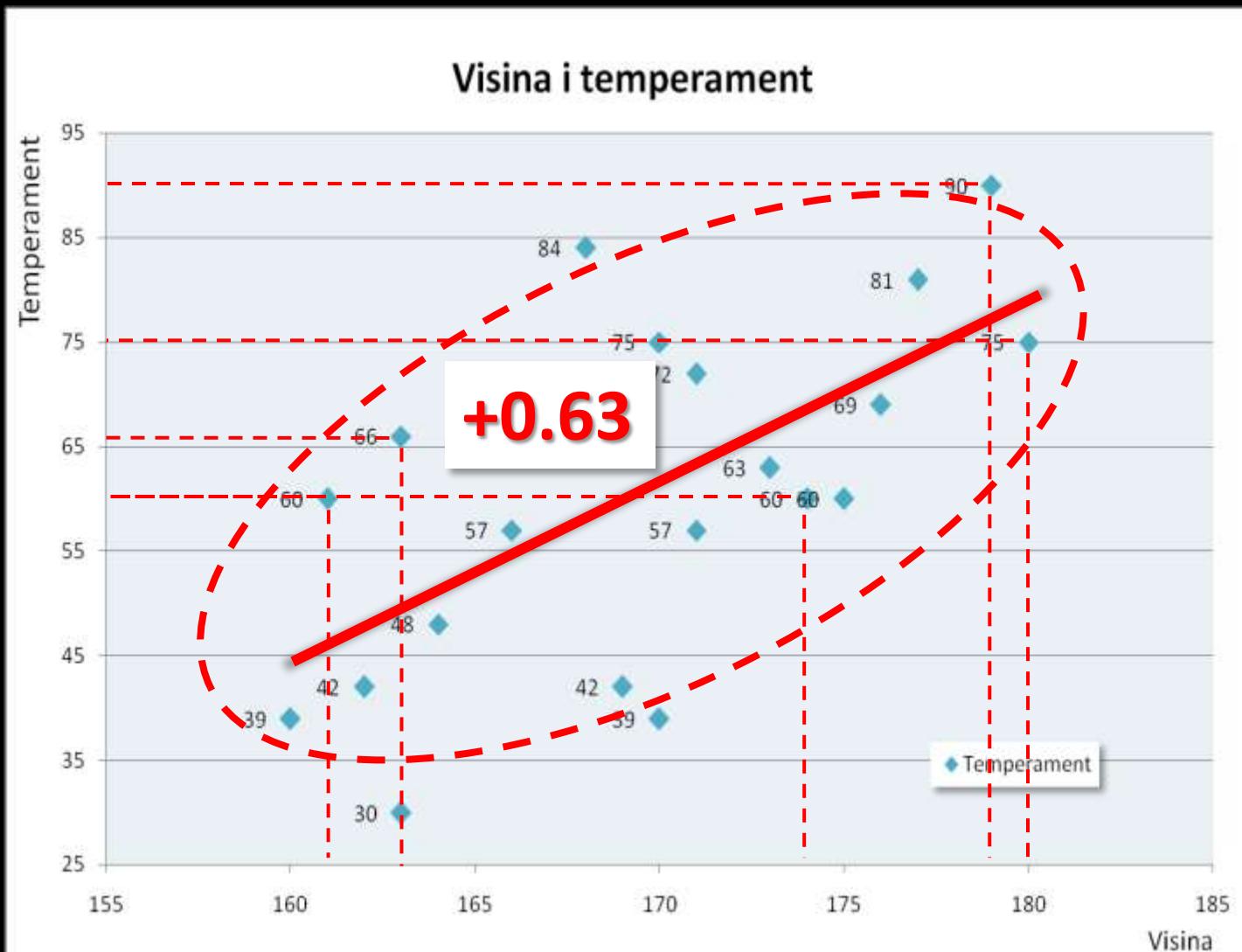
Što se učenici **duže pripremaju** za ispit,
to je njihov **uspjeh bolji**.

Što **češće** adolescenti
jedu doručak, to je
manja njihova **težina**.

Što djeca **više gledaju TV**, to **manje čitaju knjige**.

KORELACIJA

Osoba	Visina	Tempera - ment
1	180	75
2	163	66
3	161	60
4	179	90
5	174	60
6	169	42
7	162	42
8	175	60
9	177	81
10	160	39
11	164	48
12	176	69
13	171	72
14	166	57
15	173	63
16	170	75
17	163	30
18	171	57
19	168	84
20	170	39

2 PRISTUPA ISTRAŽIVANJU

KVANTITATIVNO

temelji se na **brojkama, mjerjenjima te statističkim i matematičkim metodama**

KVALITATIVNO

usmjereni na **značenja koja ljudi pridaju pojavama (subjektivni opis i interpretacija)**

- **u stvarnosti se preklapaju** (i kombiniraju) kvalitativni i kvantitativni pristup istraživanju
- *primjer s istraživanjem siromaštva (**kvantitativni**) i kako žive siromašni (**kvalitativni**)*

1998. stručnjaci Svjetske banke i naš Državni zavod za statistiku proveli istraživanje.

Ispitano je 3123 kućanstva (9433 stanovnika). Apsolutno siromašnim, prema njihovim definicijama, je onaj pojedinac koji je dnevno imao 4,3 \$ (30 kn, odnosno 900 kn mjesечно).

REZULTATI ISTRAŽIVANJA:

U RH tada je bilo **4,8 %** **apsolutno siromašnog stanovništva** (*210 000 stanovnika*)

Nacionalni prag siromaštva ili granica relativne bijede je onaj prag koji određuje koliko pojedincu ostane kad podmiri sve račune i osigura prehranu.

ŠTO ZNAČI BITI SIROMAŠAN U RH

(prema tim istraživanjima)

Siromašni se ne školuju,
ostaju nepismeni, žive od
povremene zarade
ili rade na crno, obitelji
imaju više djece,
žive na rubovima grada

- Jesti siromašnu i jednoličnu hranu (*kruh, krumpir, mlijeko*)
 - Niža potrošnja (*sve se smatra luksuzom*)
- Neposjedovanje ušteđevine
 - Zaduženost
- Loše i nezagrijani stan
 - Niže obrazovanje

KVANTITATIVNO

ŠTO ZNAČI BITI SIROMAŠAN U RH (prema tim istraživanjima)

Siromašni se ne školju, ostaju nepismeni, žive od povremene zarade ili rade na crno, obitelji imaju više djece, žive na rubovima grada

1998. stručnjaci *Svjetske banke* i naš *Državni zavod za statistiku* proveli istraživanje.
Ispitano je 3123 kućanstva (9433 stanovnika). Apsolutno siromašnim, prema njihovim definicijama, je onaj pojedinac koji je dnevno imao 4,3 \$ (30 kn, odnosno 900 kn mjesечно).

REZULTATI ISTRAŽIVANJA:
U RH tada je bilo **4,8 %** absolutno siromašnog stanovništva (210 000 stanovnika)

Nacionalni prag siromaštva ili granica relativne bijede je onaj prag koji određuje koliko pojedincu ostane kad podmiri sve račune i osigura prehranu.

- Jesti siromašnu i jednoličnu hranu (*kruh, krumpir, mlijeko*)
 - Niža potrošnja (*sve se smatra luksuzom*)
- Neposjedovanje ušteđevine
 - Zaduženost
- Loše i nezagrijani stan
 - Niže obrazovanje

KVALITATIVNO

Kvantitativno

Žene i muškarci u EU i Hrvatskoj očima statistike

EU

200,5
milijuna

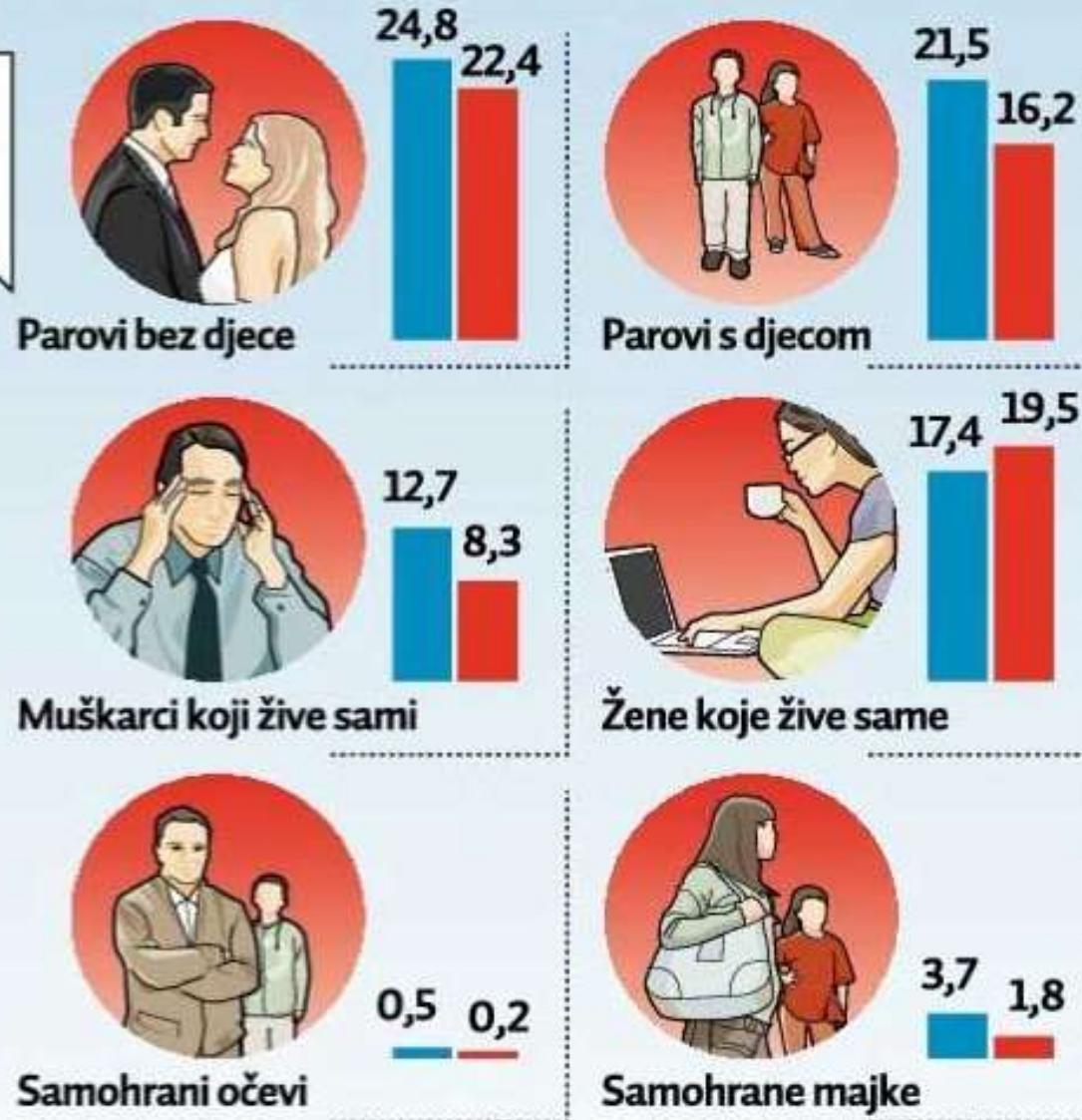
udio u ukupnom
broju domaćinstava
(u postocima)

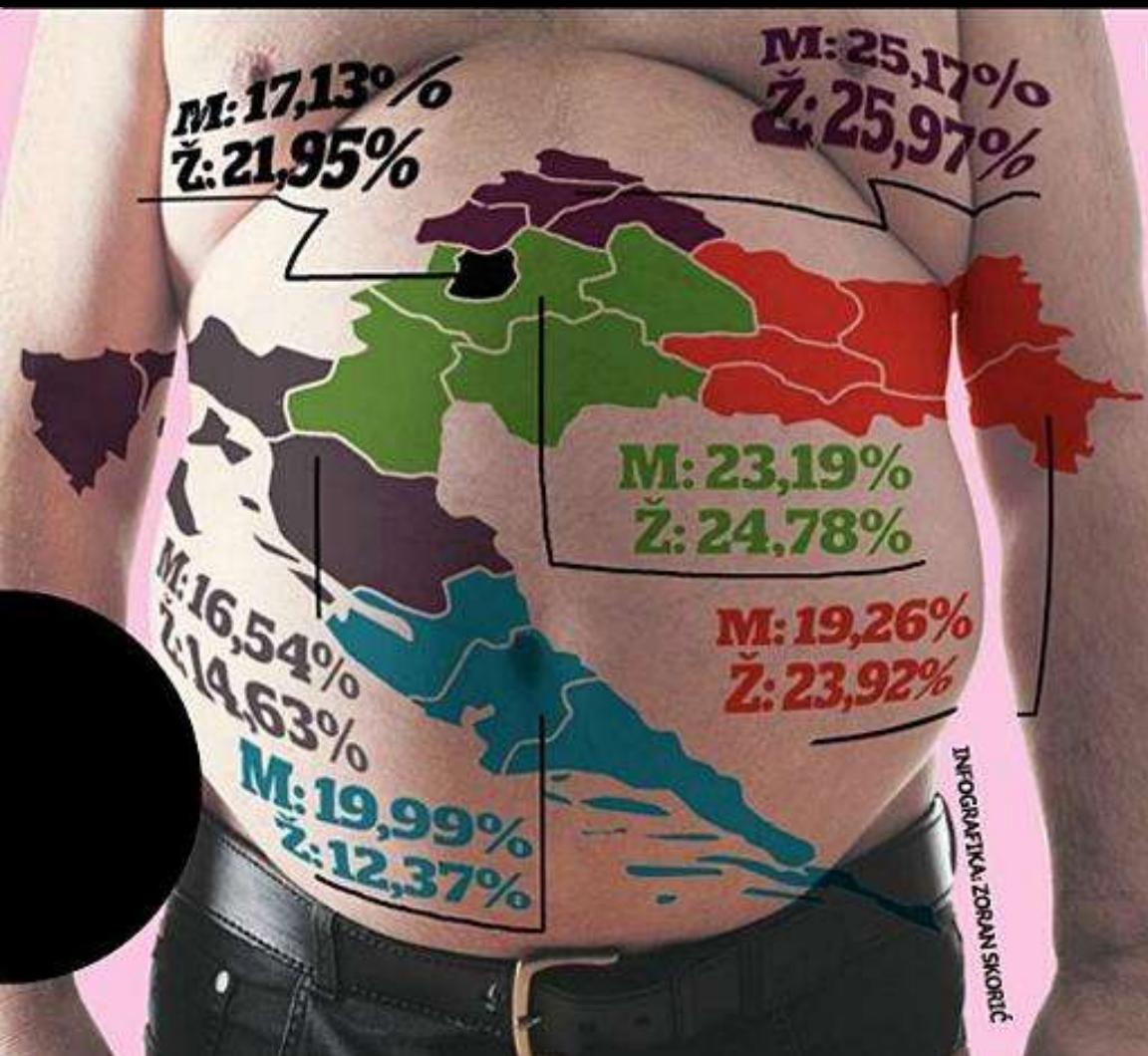
Ukupan broj
domaćinstava:

EU
Hrvatska

Hrvatska
1,6
milijuna

Kvantitativno

Kako živimo i od čega se debljamo?

Mast

26,22% stanovništva, uglavnom muškaraca u dobi od 45. do 54. godine, za pripremu hrane koriste maslac i svinjsku mast

Alkohol

64,55 odraslih osoba redovito pije alkohol
Najviše piju mladi muškarci i žene u dobi od 18. do 24. i 25. do 34. godine

Život na selu deblja

Udio stanovnika s ITM-om većim od 30 na selu je gotovo dvostruko veći (55,25 posto) nego u gradovima (32,33 posto)

Salama i kilogrami

54,50 posto ispitanika više puta tjedno konzumira suhomesnate proizvode
87,89% muškaraca u dobi od 18. do 24. godine
64,34% žena u dobi od 18. do 24. godine

Pušenje

31,25% ljudi u Hrvatskoj puši, najviše je onih u dobi od 25. do 34. godine

Premalo vježbanja

54,33% stanovnika vježba dva puta tjedno i češće.
Najviše vježbaju mladi muškarci od 18. do 34. Najmanje vježbaju mlade žene do 24. godine

Dobri REST[★]RANI

2012

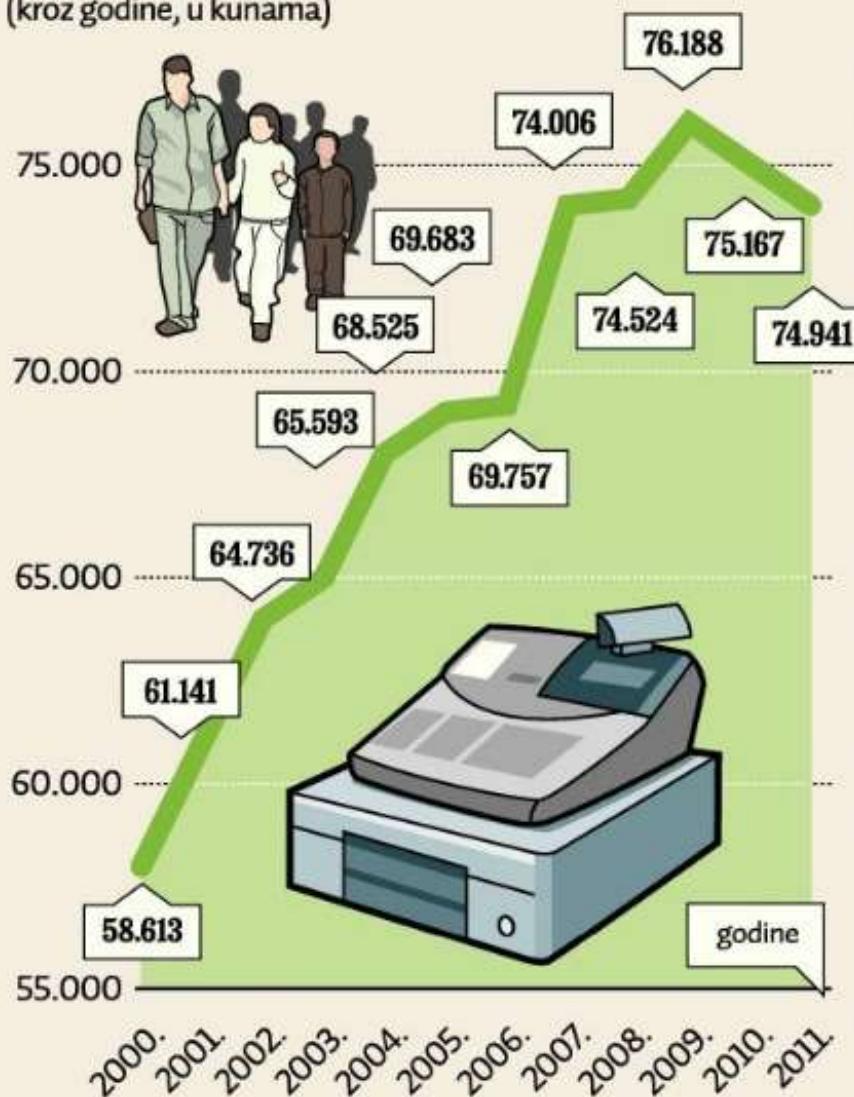
100 NAJBOLJIH U HRVATSKOJ

- Kvalitativno**
1. Bistro Apetit , Zagreb	21. Pojoda , Vis	43. Klub restoran Waldinger , Osijek	62. Proto , Dubrovnik	83. Trošt , Vrsar
2. Takenoko , Zagreb	22. Trilogija , Zagreb	44. Wine Vault , Rovinj	63. Karaka , Osijek	84. Takenoko 2 , Zagreb
3. Prasac , Zagreb	23. Bevanda , Opatija	45. Mu steak & chop house , Zagreb	64. Zinfandel's , Zagreb	85. Mex Cantina , Zagreb
4. Plavi podrum , Volosko	24. Pepenero , Novigrad	46. Kod Marka , Šipanska Luka	65. Cantinetta , Skradin	86. Gastro mare , Ston
5. Batelina , Medulin	25. Mala hiža , Mačkovec	47. Josić , Zmajevec	66. Boban , Zagreb	87. Alla beccaccia , Fažana
6. Dubravkin put , Zagreb	26. Kadena , Split	48. Zigante , Oprtalj	67. Zlatne gorice , Gomji Kneginac	88. Academia , hotel Kaj, Marija Bistrica
7. Le Mandrač , Volosko	27. Gil's , Dubrovnik	49. Klub književnika , Zagreb	68. Kovač Čarda , Suza	89. Zmo soli , Split
8. Draga di Lovrana , Lovran	28. Marcellino , Zagreb	50. Zlatna ribica , Šibenik	69. Pri Zvoncu , Zagreb	90. Sesame , Dubrovnik
9. Kukuriku , Kastav	29. Monte , Rovinj	51. Špiček , Zaprešić	70. Hvaranin , Split	91. Schon Blick , Vetrovo
10. Nautika , Dubrovnik	30. Boškinac , Novalja	52. Noštrromo , Split	71. Amfora , Volosko	92. Gračanka Kamanjo , Zagreb
11. Apetit City , Zagreb	31. Tač , Zagreb	53. Gianmino , Rovinj	72. Zelen dvor , Zagreb	93. Divino , Poreč
12. San Rocco , Brtonigla	32. Kapetanova kuća , Ston	54. Leut , Cavtat	73. Toklarija , Buzet	94. Skalinada , Volosko
13. Vinodol , Zagreb	33. Tramerka , Volosko	55. Okruglijak , Zagreb	74. Tamaris , Zadar	95. Komat , Zadar
14. Johnson , Mošćenička Draga	34. Dvi Murve , Poreč	56. Tic-tac , Murter	75. Mašklin i Lata , Zagreb	96. Didov san , Zagreb
15. Mano , Zagreb	35. Dunav , Ilok	57. Kod šipile , Otrtuševac	76. Le Bistro , Zagreb	97. Atlanta Bocca Marai , Zagreb
16. Pelegrini , Šibenik	36. Milan , Pula	58. Zlatne ruke , Varaždin	77. Kod Ruže , Osijek	98. Trattoria Rustica , Čakovec
17. Baltazar , Zagreb	37. Astarea , Brtonigla	59. El Bull , Zagreb	78. Boban , Split	99. Srakovčić , Karlovac
18. Foša , Zadar	38. Kormoran , Bilje	60. Čok , Novigrad	79. Žganjer , Ozalj	100. Niko , Zadar
19. Carpaccio , Zagreb	39. Morgan , Brtonigla	61. Adriatic Grašo , Split	80. Galija , Cavtat	
20. Damir & Ornela , Novigrad	40. Lari Penati , Zagreb		81. Lido , Zagreb	
	41. Balon , Zagreb		82. Zdjelarević ,	
	42. Nikola , Stobreč			

Kvantitativno

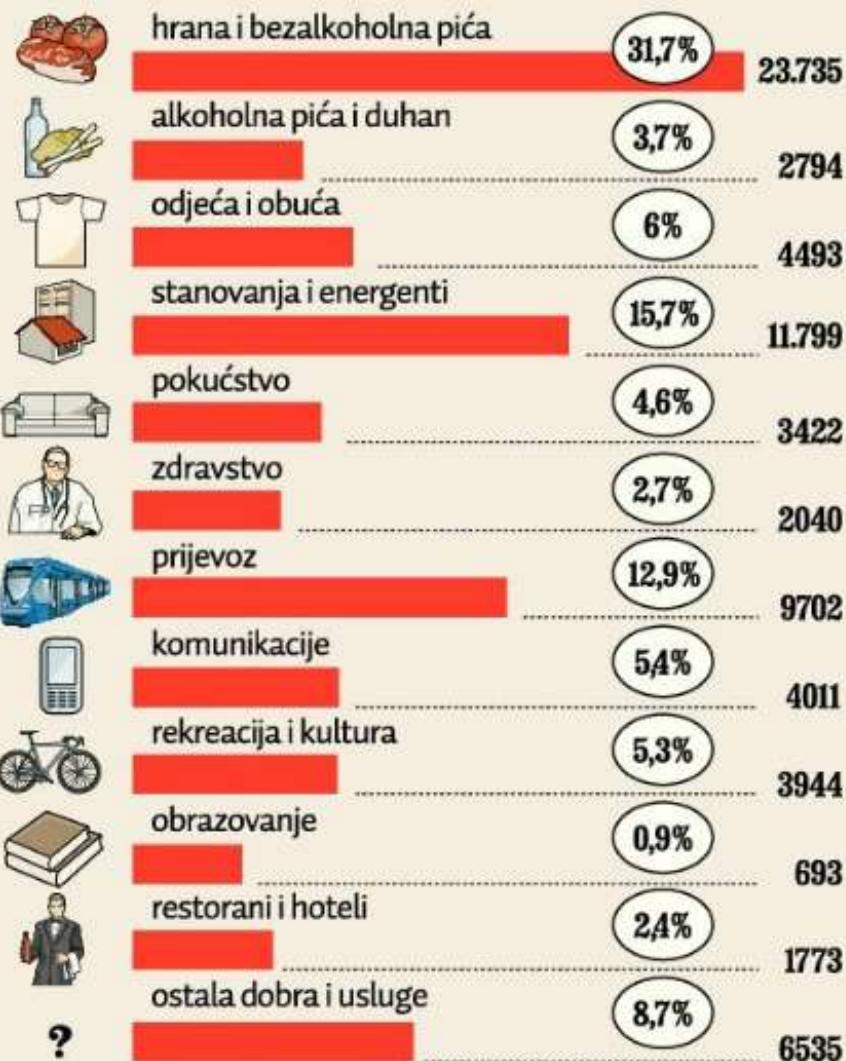
Potrošnja kućanstva

(kroz godine, u kunama)

Struktura potrošnje u 2011.

(kategorija u kunama u postocima ukupne potrošnje)

VRSTE SOCIOLOŠKOG ISTRAŽIVANJA

ANKETNO ISTRAŽIVANJE

- postupak kojim se na **temelju anketnog upitnika ili intervjeta** istražuju i **prikupljaju podatci, informacije, stavovi i mišljenja** o predmetu istraživanja (anketa, upitnik, intervju)
- *npr. koliki je opseg siromaštva, opseg kriminala, raširenost rastave braka, ispitivanje javnog mnijenja...*
- **kvantitativno istraživanje**

VRSTE SOCIOLOŠKOG ISTRAŽIVANJA

ETNOGRAFSKO ISTRAŽIVANJE

- („*pisanje o ljudima*“) oblik istraživanja koje pokušava izbliza sagledati **što ljudi doista osjećaju i kakva iskustva imaju (promatranje)**
- usmjерeno je na **razumijevanje značenja koje ljudi pridaju svojem djelovanju**
- **kvalitativno istraživanje**

VRSTE SOCIOLOŠKOG ISTRAŽIVANJA

ISTRAŽIVANJE DOKUMENATA

- kao izvor podataka uzima **dokumente, statistike, novine, televizijske emisije...**
- *npr. Thomas i Znaniecki – Poljski seljak u Europi i Americi*
- **kvalitativno – kvantitativno istraživanje**

STRATEGIJE ISTRAŽIVANJA

1. STUDIJA SLUČAJA – istraživanje **samo jednog, posebnog slučaja** (jedne osobe, grupe ili društva)

- *cilj je detaljno ispitati i opisati predmet istraživanja*
- *npr. istraživanje stila življenja mladih u Novom Zagrebu*

2. KOMPARATIVNI PRISTUP – uzimanje **dva ili više slučaja kako bi se ispitale njihove sličnosti ili razlike**

- *npr. Durkheimova studija o samoubojstvima*

3. LONGITUDINALNA STRATEGIJA – ispituje **promjene kroz vrijeme** (*npr. praćenje grupe učenika kroz osnovnu školu i ispitivanje promjena u njihovim stavovima i ponašanju*) – *The Marshmallow Test*

4. STRATEGIJA PRESJEKA – zanemaruje vremensku dimenziju i daje sliku situacije **u određenom trenutku**

- *npr. prikupljanje informacija o stanovništvu u točno određenom trenutku*

PONAVLJANJE

PRISTUPI ISTRAŽIVANJU

2

KVANTITATIVNO

KVALITATIVNO

3

VRSTE SOC. ISTRAŽIVANJA

ANKETNO istraživanje

ETNOGRAFSKO istraživanje

istraživanje DOKUMENATA

STRATEGIJE SOC. ISTRAŽIVANJA

STUDIJA SLUČAJA

KOMPARATIVNI PRISTUP

LONGITUDINALNA STRATEGIJA

STRATEGIJA PRESJEKA

4

PONAVLJANJE

4

METODE ISTRAŽIVANJA

EKSPERIMENT

ANKETA I INTERVJU

PROMATRANJE

ANALIZA POSTOJEĆIH PODATAKA

GLAVNE METODE U SOCIOLOGIJI

4 GLAVNE METODE ISTRAŽIVANJA KOJE SE KORISTE U SOCIOLOGIJI

1. ANKETA (I INTERVJU)
2. PROMATRANJE
3. ANALIZA POSTOJEĆIH PODATAKA
4. EKSPERIMENT

ANKETA

- istraživačka metoda koja nam **daje presjek društva ili neke skupine** i to tako što ispitanici odgovaraju na niz pitanja o temama koje zanimaju istraživača
- kombinacija statističke metode intervjeta i upitnika
- najčešće se koristi **upitnik** ili **anketni listić** – komad papira na kojem su postavljena **pitanja sa standardiziranim ponuđenim odgovorima** (*1,2,4... ili a,b,c... ili slažem se, ne slažem se...*)

KLJUČNI POJMOVI:

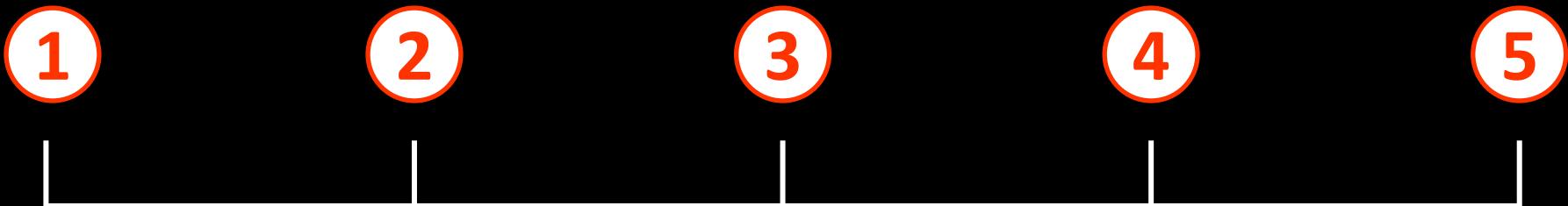
- **POPULACIJA**
- **UZORAK (REPREZENTATIVNI)** – *nasumični, stratificirani i kvotni*
- **UPITNIK (ANKETNI LISTIĆ)**
- **INTERVJU** – *strukturirani i nestrukturirani*

PRAVILA ANKETIRANJA

1. anketni listić mora **sadržavati osnovne podatke** (*spol, dob...*)
2. anketa je **tajna i anonimna**
3. **broj pitanja** ovisi o važnosti i cilju istraživanja
(oko 20 pitanja jer više pitanja umori ispitanika)
4. ako očekujemo da ispitanici neće govoriti istinu, postavljamo **pitanja zamke** (*trik pitanja – primjer sa ispitivanjem tuku li roditelji djecu*)
5. anketa treba biti **razumljiva**
6. odgovori trebaju biti **nedvosmisleni**

Po jutru se dan poznaje.

1. potpuno se slažem
2. slažem se
3. niti se slažem niti ne slažem
4. ne slažem se
5. uopće se ne slažem

PRIMJER ANKETE (*Likertova skala*)

Pažljivo pročitajte lijevu i desnu stranu upitnika. Zaokružite broj koji je bliže onomu što smatrate točnim.

1. Predmet mi je zanimljiv.

5 4 **3** 2 1

Predmet me ni najmanje ne zanima.

2. Način tumačenja gradiva je zanimljiv i motivirajući.

5 4 **3** 2 1

Način tumačenja gradiva je dosadan.

3. Atmosfera na satu je radna i opuštena.

5 4 3 **2** 1

Atmosfera na satu je napeta i ne motivira.

4. Disciplina na satu omogućava dobar rad.

5 **4** 3 2 1

Disciplina na satu ometa rad.

5. Nastavni satovi su uglavnom dinamični i dobro iskorišteni.

5 4 **3** 2 1

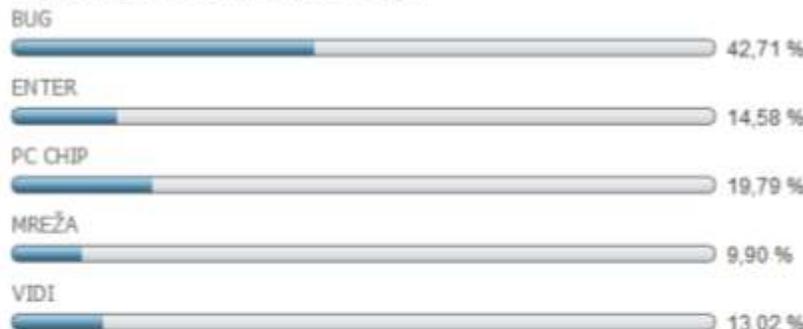
Nastavni satovi su uglavnom otegnuti i spori.

ANKETA

Koji časopis redovito čitate ?

- BUG
- ENTER
- PC CHIP
- MREŽA

Koji časopis redovito čitate ? [192]

Koji časopis povremeno čitate ? [173]

is povremeno čitate ?

na hrvatske informatičke časopise

posalji

rezultati

INTERVJU

- **INTERVJU** – niz pitanja koje istraživač (**usmeno**) postavlja ispitanicima
 - metoda kojom se **ispituju stajališta ispitanika**
(npr. odnos radnika prema radu, učenika prema školi...)
- **STRUKTURIRANI** intervju – isto kao i upitnik samo što istraživač **čita pitanja** – *npr. popis stanovništva*
- **NESTRUKTURIRANI** intervju – istraživač **postavlja otvorena pitanja** na koja se odgovara vlastitim riječima
- anketa i strukturirani intervju spadaju u **kvantitativni** pristup istraživanju dok nestrukturirani intervju spada u **kvalitativni** pristup istraživanju

INTERVJU

STRUKTURIRANI

Iskreno govoreći nisam
siguran kako odgovoriti
na to pitanje...

NESTRUKTURIRANI

PROMATRANJE

- kvalitativna metoda koja prepostavlja “*rad na terenu*” što zahtjeva **sustavno praćenje pojedinaca unutar odabrane grupe (sudjelovanjem u grupi ili bez sudjelovanja)**

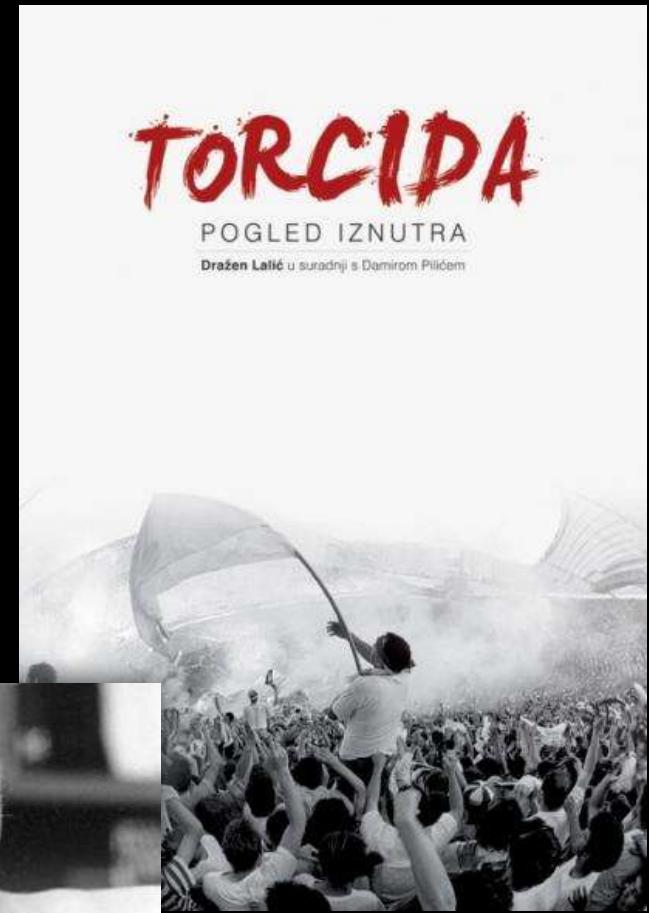
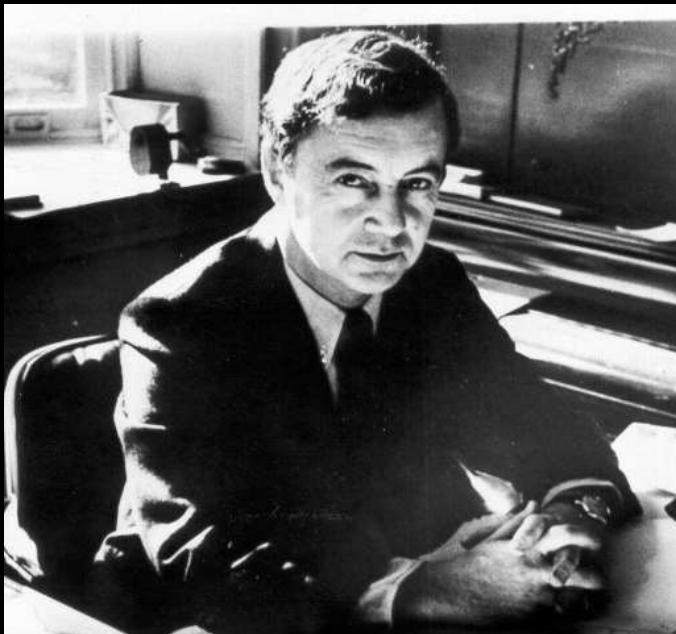
VRSTE PROMATRANJA:

1. **NEUTRALNO** promatranje
2. promatranje **BEZ SUDJELOVANJA**
3. promatranje **SA SUDJELOVANJEM**

NEUTRALNO PROMATRANJE

PROMATRANJE SA SUDJELOVANJEM

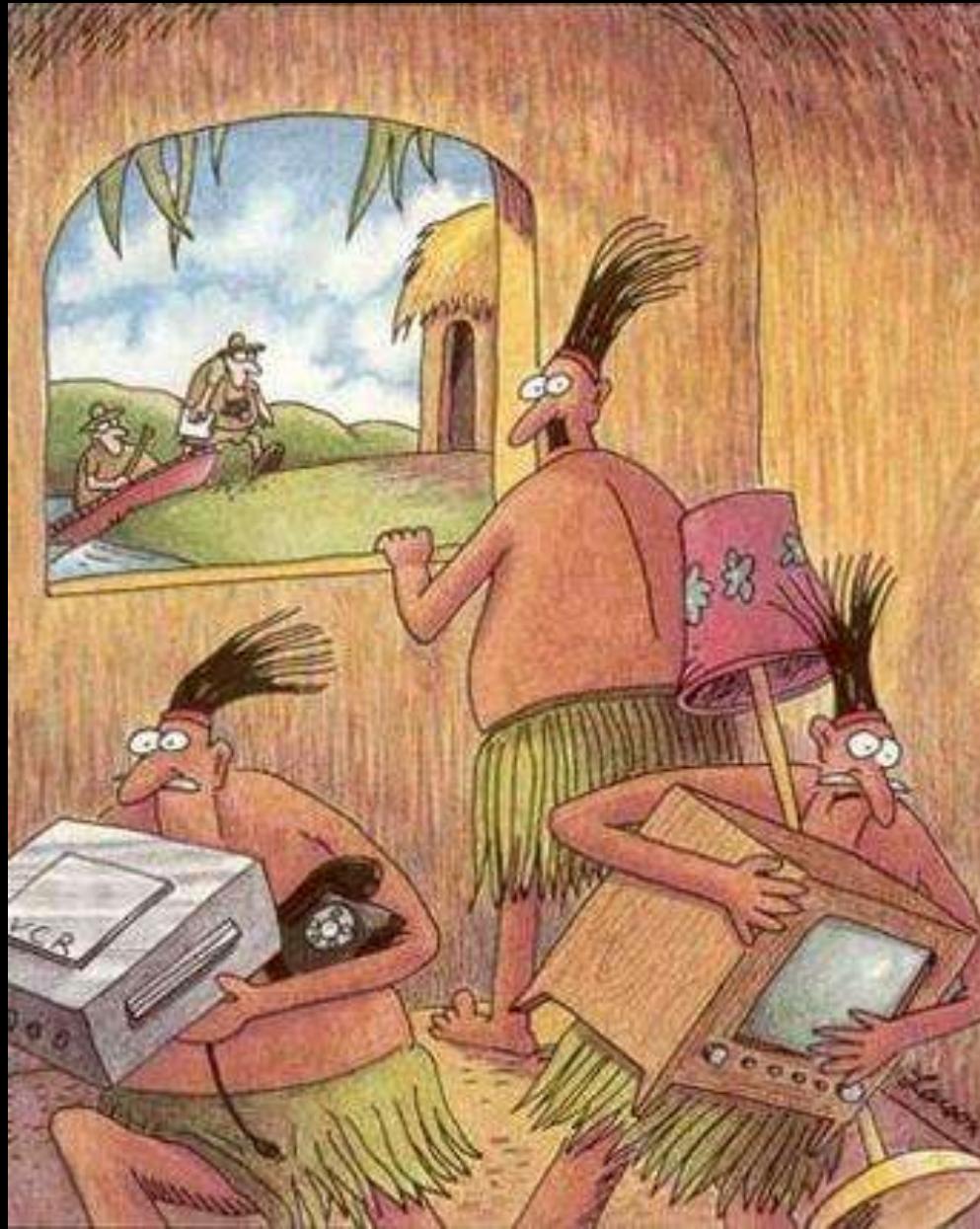

PROMATRANJE SA SUDJELOVANJEM

- primjer Malinowskog i *Kula* sustava domorodaca zapadnog Pacifika (Trobriidski otoci)

PROMATRANJE SA SUDJELOVANJEM

ANALIZA POSTOJEĆIH PODATAKA

1. **SEKUNDARNA ANALIZA** – analiza podataka koje su **prikupili drugi** (*npr. DZS, UN, Svjetska banka...*)
2. **ANALIZA POVIJESNIH DOKUMENATA** – usredotočuje se na informacije iz povijesnih zapisu, pisama, dnevnika i sl.
 - *Thomas i Znaniecki – Poljski seljak u Europi i Americi*
 - *Niklas Luhmann – Ljubav kao pasija*
3. **ANALIZA SADRŽAJA** – usredotočuje se na karakteristike samog sadržaja – **što je rečeno i kako je rečeno** (kvantitativna i kvalitativna metoda)
 - *npr. analiza govora političara ili natpisi u novinama, analiza izričaja sportskih komentatora...*
 - *Branislava Baranović – „Slika žene u udžbenicima književnosti“*

EKSPERIMENT

- istraživačka metoda koja ispituje **uzročno-posljedične odnose u kontroliranim uvjetima** (*laboratorij*)
- **TERENSKI EKSPERIMENT** – eksperiment **u prirodnim uvjetima**
 - *Hawthrone učinak – što manje utjecati na ponašanje ispitanika*
 - cilj terenskog eksperimenta je dobiti odgovor na pitanje **zašto se nešto događa** (npr. M. Sherif - "*The Robbers Cave Experiment*")
- **EKSPERIMENTALNA** (*izlaže se utjecaju nezavisne varijable - uzrok*) i **KONTROLNA GRUPA** (*ne izlaže se nikakvom utjecaju*) – mjeri se **KORELACIJA**

EKSPERIMENT *naučene bespomoćnosti*

eksperimentalna grupa

– eksperiment s ***parnim*** brojevima

EKSPERIMENT

(spaliti nakon rješavanja)

20181003

002

kontrolna grupa

– eksperiment s ***neparnim*** brojevima

EKSPERIMENT

(spaliti nakon rješavanja)

20181003

001

nezavisna varijabla

- nemogući anagrami

1. SBTR

2. OBALVK

zavisna varijabla

- uspjeh učenika u 3. anagramu

3. AJICMDEOKRA

EKSPERIMENT

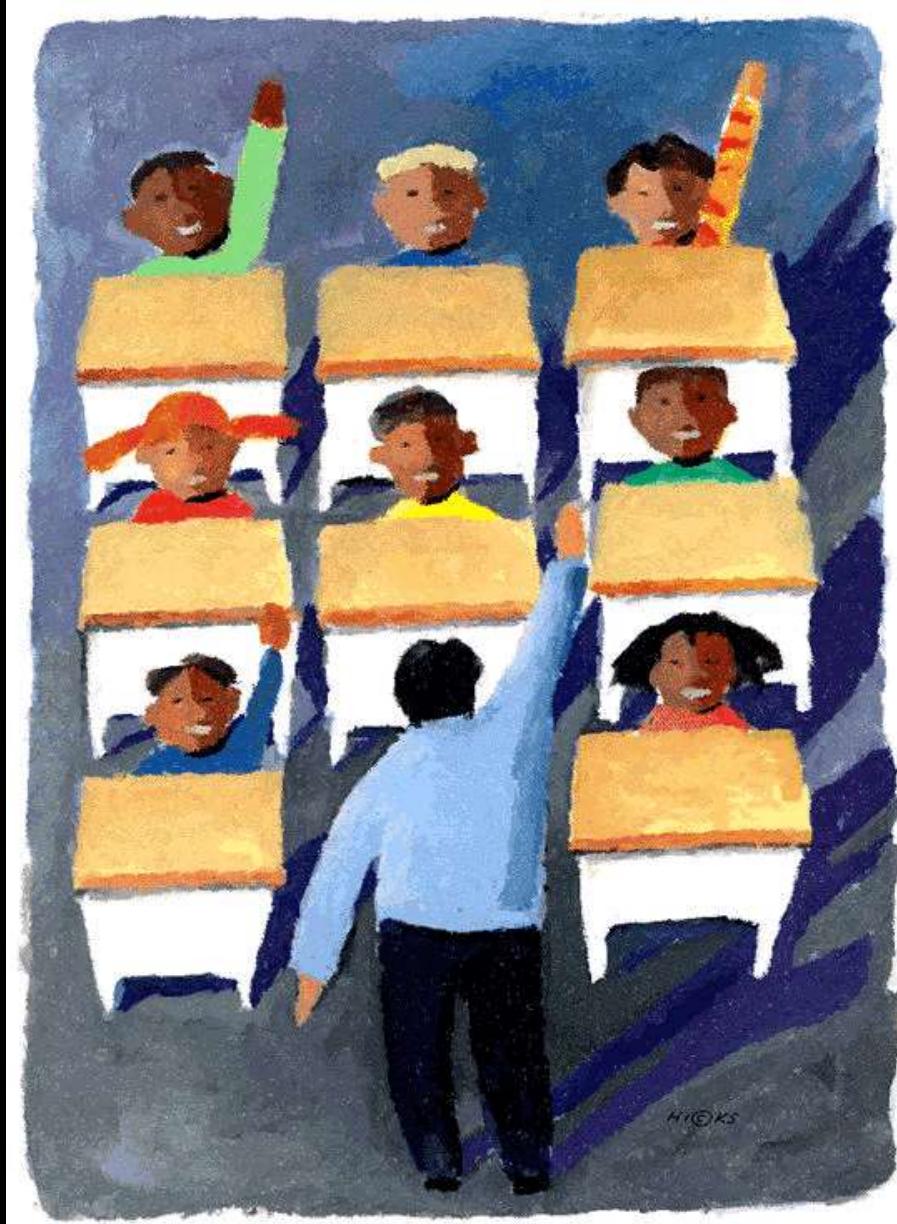
primjer s uspjehom učenika u školi – samoispunjavajuće proročanstvo

eksperimentalna grupa
– “nadareni” učenici

kontrolna grupa
– ostali učenici

nezavisna varijabla
- očekivanja učitelja

zavisna varijabla
- uspjeh učenika

Usporedba glavnih metoda istraživanja

Metoda	Primjena	Prednosti	Nedostaci
Anketa	Prikupljanje podataka o problemima koji se ne mogu izravno opažati (stavovi, vrijednosti). Podaci mogu biti kvantitativni i kvalitativni.	Na osnovi dobrog uzorka moguće je prikupiti mnogo podataka o brojnoj populaciji. Omogućuje preciznu usporedbu odgovora ispitanika.	Prikupljeni podaci mogu biti površnog karaktera. Stopa povrata ispunjenog upitnika redovito je niska. Iskrenost ispitanika ne može se provjeriti.
Promatranje	Istraživanje i opis ljudi u njihovu "prirodnom" okruženju, kojim se dobivaju kvalitativni podaci.	Pruža bogatije i detaljnije informacije od drugih metoda. Jefitno je i omogućuje istraživaču da se prilagodi novim situacijama.	Zahtijeva mnogo vremena. Rezultate je teško generalizirati i provjeriti ponovnim istraživanjem. Može se koristiti samo za manje grupe.
Analiza postojećih podataka	Opis i objašnjenje podataka iz postojećih dokumenata.	Ušteda vremena i novca za prikupljanje podataka. Nezaobilazno u istraživanjima gdje je važna povjesna dimenzija.	Ovisnost o postojećim izvorima podataka koji mogu biti nepotpuni ili loše prikupljeni.
Eksperiment	Ispitivanje odnosa među varijablama.	Omogućuje utvrđivanje uzročno-posljedičnih veza. Ponovljenim eksperimentom lako je provjeriti rezultate.	Laboratorijski uvjeti su umjetni. Ispitanici mogu biti pod utjecajem same eksperimentalne situacije. Mnoge vidove društvenog života nije moguće smjestiti u laboratorijske uvjete.